

8.10.2003

Dna 1083/05/2003

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto

10.10.2003
Ed 95,41, 2002
OM027:00/2002
Lauri

Viite Rikesakkomenettelyn yksinkertaistaminen automaattisessa liikennevalvonnassa

Asia Lausunto työryhmän mietinnöstä

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää kannatettavana oikeusministeriön työryhmän ehdottamaa rikesakkomenettelyn yksinkertaistamista automaattisessa liikennevalvonnassa. Uudella joustavammalla menettelyllä säästettäisiin poliisin voimavaroja, jotka voitaisiin kohdistaa muulla tavalla liikenteen valvontaan.

Uudistuksessa ei kuitenkaan luovuttaisi rikosoikeudellisessa järjestelmässämme keskeisestä syyllisyysperiaatteesta, vaan rikkomuksessa käytetyn ajoneuvon rekisteriin merkityllä omistajalla tai haltijalla olisi aina mahdollisuus vastustaa rikesakkomääräystä. Tällöin poliisi suorittaisi nykyisen menettelyn mukaisen suppean esitutkinnan ajoneuvon kuljettajan selvittämiseksi ja määräisi rikesakon hänelle. Vastustamiselle varattua 30 päivän määräaikaa voidaan pitää niin pitkänä, että tavalliset poissaolot, kuten lomamatkat, eivät ole esteenä rikesakkomääräyksen vastustamiselle. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää kuitenkin kansalaisten oikeusturvan kannalta tärkeänä, että hyväksyttävän esteen perusteella rikesakkomääräyksen saaneella olisi aina mahdollisuus myös ylimääräiseen muutoksenhakuun. Ilman tätä mahdollisuutta myöskään rikesakkomääräyksen tiedoksianto tavallisella kirjeellä ei voitaisi pitää hyväksyttävänä.

Ajoneuvojen rekisteröinnistä annettuun asetukseen ehdotetut muutokset ovat tärkeitä kansalaisten yhdenvertaisuuden kannalta. Ehdotettua menettelyä, jossa rikesakkomääräys annettaisiin ajoneuvon kuljettajaa selvittämättä ajoneuvon rekisteriin merkitylle omistajalle tai haltijalle, ei voitaisi soveltaa silloin, kun rikkomukseen on käytetty pelkästään oikeushenkilön nimiin rekisteröityä ajoneuvoa. Todennäköinen seuraus ilman ehdotettua muutosta olisi pelkästään oikeushenkilön nimiin rekisteröityjen ajoneuvojen määrän lisääntyminen vaikka jo nykyinen rekisteröintiasetus edellyttää ajoneuvon pääasiallisena käyttäjänä olevan luonnollisen henkilön merkitsemistä rekisteriin työsuhteauton haltijaksi.

Työryhmä on ehdottanut, että siirtymäaikana oikeushenkilöiden tekemät rekisteri-ilmoitukset luonnollisen henkilön nimeämiseksi olisivat ilmoittajalle maksuttomia. Jatkovalmistelussa tulisi vielä selvittää siirtymäajan kustannusvaikutukset ja niiden kohdentuminen. Muutosvaiheessa myös rekisterinpitäjän työmäärän lisääntymiseen olisi syytä varautua.

Kokonaisuutena liikenne- ja viestintäministeriö kannattaa mietinnön ehdotusten toteuttamista. Uudesta rikesakkomenettelystä saatavien kokemusten pohjalta voitaisiin myöhemmin selvittää myös kuntien mahdollisuutta osallistua automaattiseen liikennevalvontaan.

Liikenne- ja viestintäministeri

Leena Luhtanen

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Harri Cavén